kvægNYT
NR. 14 30. OKT 2026

Bovaer i 2027:
Søg tilskuddet – og hold dine muligheder åbne

Ansøgningsrunden om tilskud til helårsbrug af Bovaer i 2027 lukker den 5. november. Jeg opfordrer endnu en gang alle berørte kvægbrugere til at søge. Ikke fordi usikkerheden om Bovaer er væk, men fordi vi fra sektoren under de nuværende regler mener, at det er den bedste måde at holde mulighederne åbne.

Jeg ved godt, at det kan virke ulogisk at søge om tilskud til et produkt, man er usikker på, om man kommer til at anvende hele næste år. Den bekymring forstår jeg godt efter sidste års meget forskellige oplevelser med Bovaer.

Men en ansøgning giver mulighed for senere at tage stilling til den konkrete anvendelse. Og så længe regeringen har indrettet ordningen, som den er, mener vi, at det er den bedste måde at sikre, at I ikke fremover står med endnu skrappere krav, som I selv skal betale for.

Hvis for få søger, kan det koste fra 2028

Der skal søges om tilskud til brug af Bovaer for mindst 56 procent af de køer, der er omfattet af tilskudsordningen. Hvis målet ikke nås, vil det ifølge ministeriets oplysninger udløse et skærpet krav om metanreducerende foder uden kompensation fra 2028. Ansøgninger og tilskud for 2027 fortsætter som planlagt.

Det er den indbyggede fælde, vi gentagne gange har kritiseret: Hvis for få søger den frivillige ordning nu, risikerer kvægbrugerne et skærpet krav, som de selv skal betale for senere.

Det er dybt problematisk, at en ordning, der præsenteres som frivillig, samtidig rummer den konsekvens. I Sektor Kvæg mener vi, at regeringen selv bør tage ansvar for at forklare, hvad der reelt ligger bag ordningen, og hvad der sker, hvis målet ikke nås. Det kan i orientere jer om i udmeldingen fra SGAV, som kom i sidste uge.

Dyrevelfærd, viden og fleksibilitet

Vi har hele tiden understreget, at de forskellige erfaringer med Bovaer skal tages alvorligt. Nogle kvægbrugere har gode erfaringer, mens andre har oplevet problemer. Vi har endnu ikke tilstrækkelige svar på, hvorfor erfaringerne er så forskellige. Det skal undersøges grundigt, og resultaterne skal have reel betydning for, hvordan ordningen indrettes fremover.

Samtidig er det vigtigt, at de kvægbrugere, der ikke oplever problemer, kan fortsætte med Bovaer. Vi har brug for deres erfaringer og data, så vi får et stærkere grundlag for at vurdere anvendelsen. Og når Bovaer fungerer i besætningerne, bidrager det samtidig til de klimareduktioner, vi skal levere.

En ansøgning betyder ikke, at man skal fortsætte med Bovaer for enhver pris. Dyrenes velfærd er altid det vigtigste. Hvis der opstår problemer med dyrene, kan den ansvarlige for driften efter reglerne undtage enkelte køer eller hele besætningen. Det gælder også ved tidligere oplevede problemer, når betingelserne i vejledningen er opfyldt. Undtagelser dokumenteres med en tro- og loveerklæring.

Det er også muligt efter ansøgningen at fravælge den frivillige del af ordningen, men det vil medføre, at tilskuddet helt eller delvist nedsættes. Det kan du læse mere om i vejledningen, som jeg generelt vil opfordre alle til at læse for bedst muligt at sætte sig ind i de muligheder og konsekvenser, der er ved den nuværende ordning.

Vi skal levere på klimaindsatsen, men det kræver virkemidler og ordninger, som kvægbrugerne har tillid til. Derfor fortsætter vi arbejdet for mere viden, reel frivillighed, større fleksibilitet og flere muligheder for at reducere metanudledningen.

Indtil reglerne ændres, er min opfordring klar: Sæt dig ind i ordningen og søg tilskuddet, så du holder dine muligheder åbne. Det er dit eget valg, men det er vigtigt at kende konsekvenserne - også af ikke at søge.

SCAN QR-KODEN

Læs SGAV's opfordring og information om tilskudsordningen

SCAN QR-KODEN

Læs SGAV's opdaterede vejledning om undtagelsesmuligheder

SCAN QR-KODEN

Ansøg om tilskud her
Ansøgningsfrist:
5. november 2026

Jesper Arnth
Formand, Sektor for Kvæg, Landbrug & Fødevarer

Mere jord og mindre majs koster Claus dyrt

125 ekstra hektar skal hjælpe Claus Fenger gennem den nye kvælstofregulering. Alligevel må han halvere majsarealet og forventer en årlig merudgift på 1-1,3 millioner kroner.

Dagen inden såmaskinen skulle i marken, blev markplanen rettet endnu en gang. Dagen efter ringede planteavlskonsulenten: Forudsætningerne havde flyttet sig igen. På Vejlskovgaard ved Odder valgte Claus Fenger at holde fast og køre videre.

Nu ligger afgrøderne i jorden, men usikkerheden er fulgt med ind i planlægningen af foderet i 2027 til bedriftens 550 køer. Den nye kvælstofregulering har gjort det til et puslespil at få markplan, foderforsyning og økonomi til at hænge sammen.

"Vi rettede den til to-tre gange, inden vi var ved målstregen. Den sidste tilretning var dagen inden, vi begyndte at så," fortæller Claus Fenger.

Græs skal fylde mere

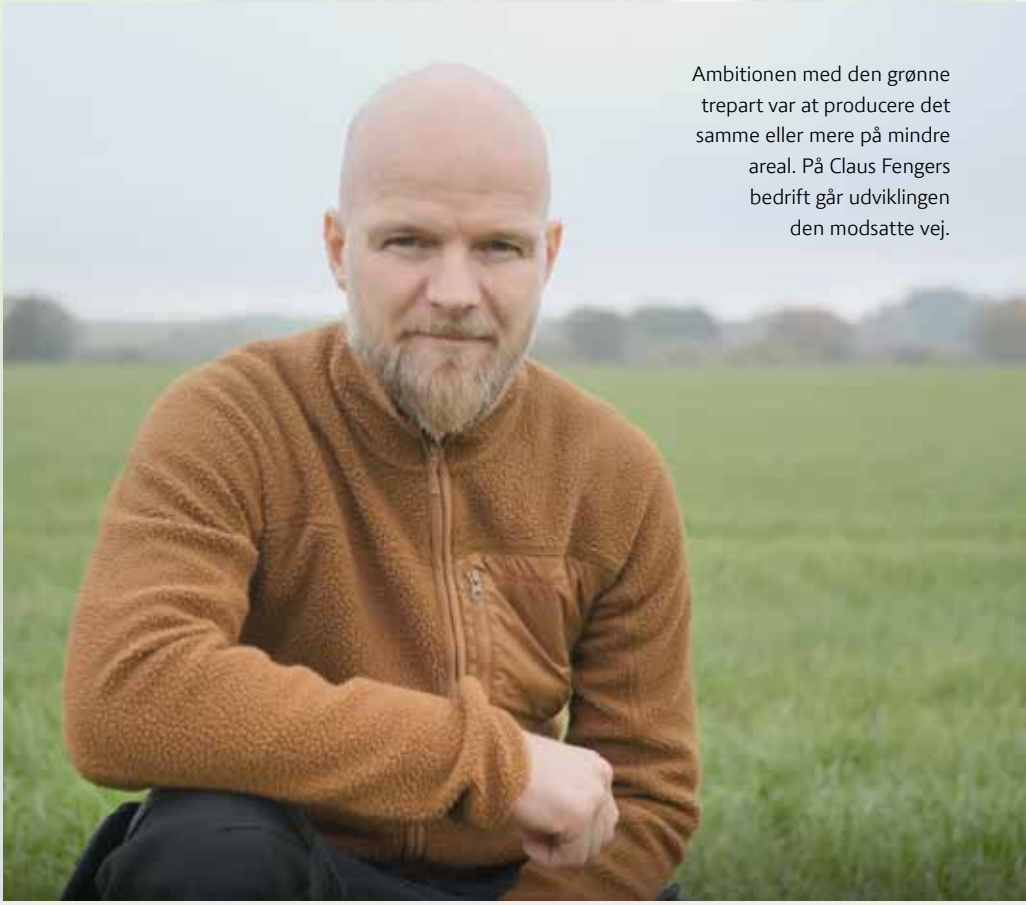
Normalt dyrker han 140-150 hektar med majs og har resten af grovfoderarealet i græs. Isoleret set viser hans foreløbige beregninger af konsekvenserne af den nye gødskningslov, L5, at der kun er plads til 40 hektar majs. Derfor har han forpagtet yderligere 125 hektar jord.

I den markplan, han nu arbejder med, er der plads til 70 hektar majs i alt. Resten af grovfoderet skal dækkes med græs. Selv med mere jord bliver majsarealet altså højst halvt så stort som normalt.

Det ændrer både sædskiftet og arbejdet med at skaffe foder nok. Mere græs kræver et andet setup omkring høsten, og i stalden skal køernes behov dækkes med en anden sammensætning af foderet, end Claus Fenger og medarbejderne er vant til.

"Det er en kæmpe omvæltning for vores produktion. Hele setuppet omkring at høste alt det græs er en voldsom ændring," siger han.

Usikkerheden handler derfor også om, hvad omlægningen gør ved køernes ydelse. Den større andel græs skal fungere i foderplanen, og en eventuel nedgang i mælkeydelsen er ikke regnet med i de ekstra omkostninger.

Ambitionen med den grønne trepart var at producere det samme eller mere på mindre areal. På Claus Fengers bedrift går udviklingen den modsatte vej.

Naturafgræsning på dagsordenen frem mod topmøde

Hvordan gør vi naturafgræsning til en attraktiv driftsgren, der både gavner biodiversiteten og sikrer en sund forretning for landmanden? Det spørgsmål er centralt i en debat, som du nu kan se online, og som følges op med et topmøde på Christiansborg den 3. december.

Flere naturarealer skal i fremtiden plejes af græssende dyr som led i Den Grønne Trepart. Men hvordan sikrer vi, at der også er landmænd, som har mulighed for og lyst til at påtage sig opgaven?

Det var omdrejningspunktet for et webinar, hvor naturafgræsserne Anders Kjær, Heine Stefansen og Martin Bojesen satte fokus på de udfordringer og muligheder, der følger med naturpleje som driftsgren.

"Græssende kvæg kan være med til at skabe mere biodiversitet og pleje naturarealer, samtidig med at vi producerer godt dansk oksekød. Men hvis flere landmænd skal have lyst til at gå ind i naturafgræsning, skal der også være en forretning i det. Reglerne skal være til at arbejde med, og økonomien skal hænge sammen. Det er den virkelighed, vi skal have med ind i den politiske diskussion, siger Anders Kjær, formand for Forum for Husdyr og Naturforvaltning.

Debatten fortsætter på Christiansborg

Landbrug & Fødevarer Sektor Kvæg har nedsat Forum for Husdyr og Naturforvaltning, som skal bidrage til en fælles politisk strategi. Her er blandt andet tilskudsordninger, adgang til naturarealer og bedre rammevilkår på dagsordenen.

"For at lykkes med Den Grønne Treparts ambitioner om, at landmænd skal spille en nøglerolle som forvaltere af fremtidens naturarealer, er der en række vigtige opgaver, vi skal løse på tværs af myndigheder, organisationer og virksomheder. Det gælder blandt andet regler og tilskudsordninger, PFAS-regulering, ulvehegn, adgang og incitaments-

Forpagtning, omlægning og mere arbejde med græsset ventes samlet at koste 1-1,3 millioner kroner ekstra om året. Ifølge en foreløbig beregning skal mælkeprisen stige med cirka 30 øre pr. liter for at dække merudgiften.

"Det er en voldsom fordyrelse af vores foderproduktion til næste år," siger Claus Fenger.

Få gode muligheder

Skulle beregningerne ændre sig igen, er der stadig mulighed for at justere. Men de gode løsninger bliver færre, når afgrøderne først er sået. Mere majs vil kunne betyde majs efter gamle græsmarker, hvilket han ser som svært at få til at passe med kvælstofreguleringen.

Han kan også så mere græs til foråret. Men på bedriften, hvor græsset dyrkes i renbestand, forventer han et lavere udbytte ved den løsning. Begge muligheder risikerer dermed at gøre foderet dyrere.

"Havde vi haft noget tid til det her, så kunne vi nok godt have planlagt det på en anden måde," siger han.

Det frustrerer ham at skulle bruge mere jord på at producere foder til de samme køer. Han efterlyser tid til at optimere driften, men vil samtidig holde fast i at finde løsninger og bidrage til den grønne trepart.

Han peger på, at ambitionen med den grønne trepart var at producere det samme eller mere på mindre areal. På hans egen bedrift går udviklingen den modsatte vej. Flere hektar bliver bundet til foderproduktionen, og regningen vokser, uden at der kommer flere køer i stalden.

"Vi er også nødt til at blive ved med at finde løsninger. Det her skal ikke stoppe os. Hold snuden i sporet, find de bedst mulige løsninger og navigér så godt igennem, som I kan," lyder hans råd til kollegerne.

SE WEBINARET HER

modeller. Derfor er det afgørende, at vi inddrager landmændene, så de politiske rammer også indtænkes i praksis," siger sektordirektør Ida Storm.

Arbejdet fortsætter frem mod Naturafgræsser-Topmødet på Christiansborg den 3. december, hvor målet er at drøfte de politiske løsninger, der kan bane vejen for mere naturafgræsning.

God smittebeskyttelse med Josefine

Hvordan sikrer vi god smittebeskyttelse på bedriften, og hvordan husker vi de gode vaner og rutiner i en travl hverdag? -

Det sætter vores vært, 22-årige Josefine, fokus på i en ny videoserie, hvor hun undersøger, hvordan vi kan fastholde og styrke den gode smittebeskyttelse i kvægbruget.

Josefine bor på Enderup Vestergaard ved Ribe, som hun driver sammen med sine forældre. Ved siden af læser hun til produktionsleder på Kjærgård landbrugsskole.

I videoerne følger vi Josefine hjemme på Enderup Vestergaard, men hun tager også ud og besøger andre besætninger for at hente inspiration og dele erfaringer. Undervejs besvarer hun spørgsmål fra hverdagen i Josefines brevkasse.

Har du også et spørgsmål til Josefine? Så send det til anax@lf.dk.

Video 1: Besøgsregler og smittebeskyttelse
Hvordan tager man bedst imod besøgende på bedriften? Josefine viser, hvordan de gør på Enderup Vestergaard, og fortæller, hvorfor det er vigtigt at have rent tøj og støvler til rådighed for gæster.

SE VIDEOEN HER

SE VIDEOEN HER

Video 2: Det daglige opsyn med kalvene
Hvad skal man være særligt opmærksom på, når man tilser kalvene? Josefine fortæller om vigtigheden af dagligt opsyn, og hvorfor god hygiejne omkring vand og foder er afgørende for sunde kalve. Det handler om at få øje på problemerne i tide og sikre, at de gode rutiner bliver fulgt hver dag.

Kalvens Dag 2026

10. november
MCH Herning Kongrescenter

Kalvens Dag 2026 samler landmænd, kalvepassere og rådgivere 10. november i MCH Herning Kongrescenter til en faglig dag om god kalvepasning.

Tilmeldingen er åben!

SCAN QR-KODEN FOR TILMELDING

Beregningsmodul for slagtekalve opdateres 17. november

Den 17. november bliver det værdibaserede beregningsmodul for slagtekalve i DMS opdateret. Ændringerne skal gøre modellen mere brugervenlig, skabe større gennemsigtighed og give en mere retvisende beregning af kalvenes værdi.

Siden lanceringen i marts har Landbrug & Fødevarer Sektor for Kvæg indsamlet erfaringer fra brugerne. På den baggrund gennemføres nu flere justeringer, som skal gøre det lettere for både mælke- og slagtekalveproducenter at anvende modellen i praksis.

Mere fleksibel markedsregulering

Fremover skal brugeren først indtaste en markedsregulering, hvorefter modulet viser den samlede beregnede markedspris for kalven.

Samtidig bliver det muligt at fastsætte forskellig markedsregulering for stor og lille race. Det er en forbedring, da priserne på de to racegrupper ikke altid udvikler sig ens. I besætninger med flere racer vil modulet automatisk anvende det relevante tillæg.

Ungtyre får ikke længere et fradrag

En anden ændring handler om kalve efter ungtyre. Fremover skelner modellen mellem uafprøvede tyre, ungtyre under afprøvning og afprøvede tyre med avlsværdital.

Det genetiske potentiale af kalve efter ungtyre under afprøvning vil blive beregnet ud fra racens gennemsnit, men de vil ikke modtage fradraget som de uafprøvede tyre.

Det skal gøre det mere attraktivt at anvende ungtyre og dermed understøtte den genetiske fremgang. Samtidig kan øget brug af ungtyre bidrage med flere data til avlsarbejdet til gavn for både mælke- og slagtekalveproducenter.

Flere oplysninger i "Kalve til salg" udskriften

Som en yderligere forbedring kan kalvens forventede vægt dagsdato nu tilføjes på listen over kalve til salg. Fra 17. november vil den beregnede notering også fremgå af udskriften.

Det giver især mælkeproducenterne et bedre overblik over kalvenes potentielle værdi og et stærkere grundlag for planlægning og handel.

Opdateret visning i beregningsmodul

Leverandørtillæg:	0 kr.
Beregnet notering:	1.140 kr. for 50 kg stor race
Storrace	
+ Markedsregulering	1.143 kr.
= Markedspris:	2.283 kr.
Lille race	
+ Markedsregulering	725 kr.
= Markedspris:	1.542 kr.

Tillæg for kønssorteret tyresæd 206 kr. pr. drægtighedsgivende inseminering

År efter år skal tallene vise, hvor indsatsen betaler sig

SEGES Innovation har koblet økonomi og produktionsdata. Nu kan projektet følge den samme bedrift over flere år og undersøge, hvor indsatser kan løfte både produktion og økonomi.

Nøgletal kan påvirke økonomien forskelligt fra bedrift til bedrift.

Sundhed, holdbarhed, reproduktion og ydelse påvirker økonomien år for år. Men hvilke tal kalder på handling – og hvilken forbedring kan ses på bundlinjen?

Projektet Sæt økonomi på dine produktionsnøgletal skal hjælpe med svarene. Data fra produktion og regnskab er nu samlet og koblet, så udviklingen i samme bedrift kan følges over tid. Analyserne kan dermed undersøge, hvordan ændringer i produktionen hænger sammen med økonomien fra år til år. Projektet trækker på Kvægdatabasen og Økonomidatabasen, som rummer mange års produktions- og regnskabstal.

Fra koblede data til konkrete valg

Nu begynder arbejdet med at afprøve teser og finde de steder, hvor en indsats kan gøre størst forskel. Analyserne skal pege på konkrete handlinger, der kan løfte produktionen og danne grundlag for anbefalinger inden for blandt andet sundhed, holdbarhed og reproduktion.

"Vi kan følge den samme bedrift over tid og se, hvordan nøgletal for sundhed, holdbarhed, reproduktion og produktion udvikler sig. Det giver et bedre grundlag for at vurdere, hvor der er noget at hente," siger Lars Arne Hjort Nielsen, afdelingsleder for kvægproduktion i SEGES Innovation.

"Tallene skal kunne bruges til at prioritere. Når vi kobler økonomi og produktion, kan vi undersøge, hvor en forbedring faktisk kan mærkes på bedriftens resultat," siger William Schaar Andersen, seniorkonsulent i virksomhedsøkonomi hos SEGES Innovation.

Før analyserne bliver til anbefalinger, skal sammenhængene vurderes fagligt. En ændring i ét nøgletal forklarer ikke nødvendigvis hele den økonomiske udvikling. Målet er at gøre data til et praktisk redskab, der hjælper med at finde forbedringer, som både kan ses i stalden og på bundlinjen.

kvægNYT udgives af Landbrug & Fødevarer, Agro Food Park 15, 8200 Aarhus N, +45 8740 5000 • ANSV. REDAKTØR: Ida Storm, ims@lf.dk
FOTO: (Hvor ikke andet er nævnt) LandbrugsMedierne • ANNONCESALG: Mikkel Krogh, mikk@seges.dk • ABONNEMENT/ADRESSEÆNDRINGER: Max Jørgensen, 8740 5079, mjg@seges.dk • Indholdet af kvægNYT må gengives med kildeangivelse. Reklameindstik afspejler ikke nødvendigvis Landbrug & Fødevarers holdning til de annoncerede produkter ISSN 1904-3597 (tryk) ISSN 1904-5212 (web).

Landbrug & Fødevarer
Sektor for Kvæg